

άλφα

άλφα, το, άκλ. ουσ. [<αρχ. ἄλφα <σημιτ. alef (= κεφάλι βοδιού)], το άλφα, το πρώτο γράμμα της ελληνικής αλφαβήτου· (στη γλώσσα των ναρκωτικών) η ηρωίνη. Από το πρώτο γράμμα της λ. *ά-σπρη*, που είναι και ένας άλλος χαρακτηρισμός της ηρωίνης. (Ακολουθούν 29 φρ.)·

- *άλφα άλφα, α.* εμπόρευμα πρώτης ποιότητας, ιδίως ζαρζαβατικό, οπωροκηπευτικό ή ψαρικό: «το εμπόρευμα είναι άλφα άλφα». **β.** (στη γλώσσα του στρατού) αυτός που είναι αδικαιολόγητα απών από κάπου: «ο τάδε ήταν πάλι άλφα άλφα απ' την πρωινή αναφορά». Από τα αρχικά της φρ. *α-δικαιολογήτως α-πών*·

- *άλφα άνθρωπος*, βλ. λ. [άνθρωπος](#)·

- *άλφα δύο (Α2)*, (στη γλώσσα του στρατού) το δεύτερο γραφείο, που είναι αρμόδιο για τη συλλογή πληροφοριών, οι οποίες κρίνονται απαραίτητες για την ασφάλεια του στρατεύματος, και αυτός που υπηρετεί στο γραφείο αυτό και που θεωρείται από τους άλλους ρουφιάνος: «σε ζητούν στο άλφα δύο || πρόσεχε τι θα πεις και τι θα κάνεις, γιατί ο τάδε είναι άλφα δύο»·

- *άλφα δύο (Α2) ρουφ*, (στη γλώσσα της φυλακής) βλ. λ. [ρουφ](#)·

- *άλφα εθνική*, αυτός που γενικά είναι πολύ ανώτερος από έναν άλλον: «δεν μπορώ να τον συναγωνιστώ με τίποτα, γιατί είναι άλφα εθνική ο τύπος». Από τη γλώσσα του ποδοσφαίρου·

- *άλφα μάρκα*, ποιότητα πρώτης τάξεως, ιδίως βιομηχανικού προϊόντος: «αγόρασα ένα ψυγείο άλφα μάρκα»·

- *άλφα πι*, ο απατεώνας, ο λωποδύτης: «πήγε κι έμπλεξε μ' έναν άλφα πι και τώρα έχει μπλεξίματα». Από τα αρχικά της φρ. αριθμός πινακίου που είναι αναρτημένο έξω από τη δικαστική αίθουσα στο οποίο αναγράφεται η σειρά των δικών·

- *άλφα πράμα*, βλ. λ. *πρά(γ)μα*·

- *άλφα ταυ*, (Α. Τ. (= Αστυνομικό Τμήμα) το αστυνομικό τμήμα: «όσους συνέλαβαν, τους μετέφεραν στο άλφα ταυ της περιοχής»·

- *Άνθρωπος με άλφα κεφαλαίο*, βλ. λ. [άνθρωπος](#)·

- *απ' το άλφα μέχρι το ωμέγα*, βλ. φρ. *απ' το άλφα ως το ωμέγα*·

- *απ' το άλφα ως το ωμέγα*, εξολοκλήρου, από την αρχή μέχρι το τέλος: «θέλω ν' αναλάβεις τη δουλειά, απ' το άλφα ως το ωμέγα». (Λαϊκό τραγούδι: **απ' το άλφα ως το ωμέγα για να φτάσω δρόμους μ' αγκάθια ήταν γραφτό μου να περάσω**)·

- *αρχίζω απ' το άλφα, α.* αρχίζω από την αρχή μια υπόθεση, δουλειά ή εργασία: «δεν ξέρω τι εμπόδια θα συναντήσω στη δουλειά, γιατί αύριο αρχίζω απ' το άλφα». **β.** αρχίζω από το μηδέν: «έπεσε έξω στις δουλειές του, όμως δεν το βάλει κάτω, γιατί πάλι άρχισε απ' το άλφα»·

- *βρίσκομαι στο άλφα*, βρίσκομαι στην αρχή μιας υπόθεσης, δουλειάς ή εργασίας: «έχω πολλή δουλειά μπροστά μου, γιατί βρίσκομαι στο άλφα || δεν ξέρω τι δυσκολίες θα συναντήσω, γιατί βρίσκομαι στο άλφα της δουλειάς». Συνήθως μετά το ρ. ακολουθεί το *ακόμα*. Από το ότι το άλφα είναι το πρώτο γράμμα του αλφάβητου·

- *δεν ξέρει ούτε το άλφα*, είναι εντελώς αγράμματος: «τι έκθεση να σου συντάξει, που δεν ξέρει ούτε το άλφα ο άνθρωπος!»·

- *είμαι άλφα, α.* (στη γλώσσα της αργκό) είμαι σε καλή ψυχική ή οικονομική κατάσταση: «τον τελευταίο καιρό σε όλα είμαι άλφα». **β.** (στη γλώσσα του χαρτοπαιγνίου) έχω πολύ καλά φύλλα: «εγώ δεν πάω γι' άλλα, γιατί

είμαι άλφα»·

- είμαι άλφα άλφα, (στη γλώσσα της αργκό) είμαι σε πάρα πολύ καλή ψυχική ή οικονομική κατάσταση: «από τη μέρα που μου 'πεσε το λαχείο, είμαι σ' όλα άλφα άλφα»·

- είμαι ο πιο άλφα απ' τους άλφα, (στη γλώσσα της αργκό) είμαι ο πρώτος μεταξύ των πρώτων: «απ' τη μέρα που μου 'πεσε το λαχείο, είμαι ο πιο άλφα απ' τους άλφα»·

- είμαι στο άλφα, βλ. φρ. βρίσκομαι στο άλφα·

- είναι το άλφα (μου) και το ωμέγα μου, (για πρόσωπα) είναι το παν για μένα: «η γυναίκα μου είναι το άλφα και το ωμέγα μου». (Λαϊκό τραγούδι: **είσαι το άλφα μου και το ωμέγα μου** είσαι το τέλος μου και η αρχή, η κάθε σκέψη μου κι όλα τα έργα μου απ' την αγάπη σου παίρνουν ψυχή)·

- έρχομαι άλφα, **α.** (για αγώνα ταχύτητας) έρχομαι πρώτος, βγαίνω πρώτος: «κάθε φορά που παραβγαίνουμε στο τρέξιμο, ο τάδε έρχεται άλφα». **β.** (γενικά) έρχομαι πρώτος σε μια αναμέτρηση: «δεν μπορεί κανείς να τον παραβγεί σε τίποτα, γιατί πάντα έρχεται άλφα»·

- έχω ένα άλφα κεφάλαιο, έχω ένα σχετικό χρηματικό κεφάλαιο, που δεν είναι ούτε μεγάλο ούτε μικρό: «έχει ένα άλφα κεφάλαιο και θέλει να το επενδύσει κάπου»·

- έχω μια άλφα περιουσία, έχω μια σχετική περιουσία, που δεν είναι ούτε μεγάλη ούτε μικρή: «και καλό κορίτσι είναι και έχει και μια άλφα περιουσία»·

- μέχρι να πεις άλφα, βλ. φρ. ώσπου να πεις άλφα·

- ο άλφα κι ο βήτα, βλ. συνηθέστ. ο ένας κι ο άλλος, λ. ένας·

- ο άλφα μι (Α.Μ.), (στη γλώσσα του στρατού) βλ. λ. αλφαμίτης·

- το άλφα και το ωμέγα, οτιδήποτε έχει τη μεγαλύτερη σημασία σε ένα σύνολο, η αρχή και το τέλος, το παν: «το άλφα και το ωμέγα όλης της υπόθεσης είναι να μπορέσουμε να καταφέρουμε τον διευθυντή να εγκρίνει το δάνειο || το άλφα και το ωμέγα της αγάπης είναι ο αλληλοσεβασμός». Πρβλ.: *έγώ τό Α καί τό Ω, ό πρώτος καί ό έσχατος, άρχή καί τέλος* (Αποκ. Ιωάν. κβ' 13)·

- τρία άλφα (AAA), ένδειξη άριστης ποιότητας, ιδίως σε είδη ιματισμού: «το ύφασμα είναι τρία άλφα»·

- ώσπου να πεις άλφα, πολύ γρήγορα, αστραπιαία: «πήγε στο σπίτι του και ξαναγύρισε ώσπου να πεις άλφα». Συνών. *ώσπου να πεις αμήν / ώσπου να πεις ένα / ώσπου να πεις κρεμμύδι / ώσπου να πεις κύμινο / ώσπου να πεις τρία*· βλ. και λ. πιτς φιτίλι.